

שם התלמיד/ה: _____

מבחן מפמ"ר בתנ"ך תשפ"ה, שכבה ח'

משך המבחן: שעה וחצי

חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ללא פירושים

בהצלחה!

חלק ראשון: שאלות התמצאות – השיבו על שתי השאלות הבאות:

(8 נקודות לתשובה)

1. עיינו בתנ"ך,

מצאו את חומש דברים.

א. כמה פרקים יש בחומש דברים? _____

ב. מצאו את פרק יז פסוק טו, העתיקו את ארבע המילים הפותחות את הפסוק.

ג. איזה ספר מופיע בתנ"ך אחרי חומש דברים? _____

2. עיינו בתנ"ך,

מצאו את מגילת אסתר.

א. כמה פרקים יש במגילת אסתר? _____

ב. מצאו את פרק ד פסוק טז, העתיקו את שבע המילים הפותחות את הפסוק.

ג. איזה ספר מופיע בתנ"ך אחרי מגילת אסתר? _____

חלק שני: שאלות ידע ומיומנות

תורה: השיבו על שתיים משאלות 3-5 (18 נקודות לתשובה).

3. חומש שמות, פרק יג פסוקים י"ז - כ"ב: המסע במדבר

א. מהי הסיבה לכך שהקב"ה לא הנחה את עם ישראל דרך ארץ פלישתים, שהיא הדרך הקרובה יותר?

צטטו את המילים המתאימות והסבירו בלשונכם.

ב. "ויקח משה את עצמות יוסף עמו" (יט)
מהי הסיבה לכך שמשה לקח ממצרים את עצמות יוסף?

ג. על פי פסוקים אלה, מה תפקידו של עמוד הענן ומה תפקידו של עמוד האש?
צטטו מילים מתאימות והסבירו בלשונכם.

"עד שלא ישקע זה עולה זה" (רש"י לפסוק כב)
הסבירו למה מתכוון רש"י במילים המודגשות.
מה נוכל ללמוד מפירוש רש"י על השגחתו של הקב"ה על עם ישראל?

4. עיינו בחומש שמות, פרק יח, פסוקים יג-כז : עצת יתרו
- א. השוו בין תפקידו של משה עד לבואו של יתרו, לבין תפקידו על פי הצעת יתרו. התייחסו לתבחינים הבאים :
- שפיטת העם
 - העברת דברי ה' לעם
- (תוכלו להציג את התשובה בטבלה, או לכתוב אותה ללא טבלה).

ב. עיינו בדברי יתרו למשה בפסוקים יז - כג.

באיזה נימוק משתמש יתרו על מנת לשכנע את משה לשמוע לעצתו?

צטטו את הנימוק והסבירו אותו בלשונכם.

ג. צטטו את ארבע התכונות של השופטים הראויים על פי עצת יתרו.

לגבי אחת מן התכונות - כתבו מדוע חשוב שלשופט תהיה תכונה זאת.

5. חומש שמות, פרק כג, פסוקים א-יב: פרשת משפטים

א. הסבירו בלשונכם את שתי המצוות שמצווה התורה בפסוקים ד ו-ה.

הסבירו את המילה "עֶזְב" בפסוק ה'.

ב. צטטו שני ציוויים הפונים אל השופטים, והסבירו כל אחד מהם.

ג. אילו שתי מצוות מצווה התורה בפסוקים י-יב?

כתבו את שמות המצוות, והסבירו בקצרה כל מצווה.

על פי פסוקים אלה ציינו במה דומות שתי המצוות הללו זו לזו.

נביא: השיבו על שתיים משאלות 6-8 (14 נקודות לתשובה).

6. ספר שמואל א פרק א, פסוקים ט-יח: תפילת חנה
א. כתבו בלשונכם מה ביקשה חנה בתפילתה, ומהם שני הדברים שהתחייבה עליהם אם בקשתה תיענה.

חז"ל (במסכת ברכות) למדו מחנה הלכות תפילה:

- "מכאן למתפלל צריך שיכוין לבו"
- "מכאן למתפלל שיחתוך בשפתיו" (=יבטא את המילים באופן ברור בשפתיים)
- "מכאן שאסור להגביה קולו בתפלתו"

בחרו שתיים מתוך ההלכות, וצטטו פסוק ממנו למדו חז"ל כל אחת מהלכות אלו.

ב. עלי טעה בהבנת כוונותיה של חנה;

מה חשב עלי על חנה בזמן שהתפללה?

האם הצליחה חנה לשכנע את עלי שמחשבתו עליה אינה נכונה? נמקו את תשובתכם ובססו אותה בפסוקים.

7. ספר שמואל א, פרק ט פסוקים כה - כז, פרק י פסוק א ופסוקים יד - כז: המלכת שאול

א. בפסוקים אלו שמואל ממליך את שאול למלך פעמיים.

השוו בין שתי ההמלכות:

תבחינים	המלכה ראשונה פרק ט פסוקים כה - כז, פרק י פסוק א	המלכה שנייה פרק י פסוקים יד - כז	דומה או שונה?
מי ממליך?			
מי נוכח בהמלכה?			
כתבו תבחין נוסף להשוואה:			

ב. שאול המלך מתנהג בענווה.

הביאו דוגמא אחת למפרק י' לענווה של שאול,

צטטו פסוק מתאים, והסבירו מדוע הפסוק שציטטתם מבטא ענווה של שאול.

8. ספר שמואל א, פרק כד: דוד ושאול נפגשים במערה

א. קראו פסוקים ב-ז.

כתבו איזה מעשה עשה דוד לשאול,

צטטו את המילים המלמדות על החרטה של דוד והסבירו אותן בלשונכם.

ב. קראו פסוקים ח-טו.

אחרי ששאול יצא מהמערה, דוד יצא אחריו ופנה אליו.

כתבו כיצד הוכיח דוד למלך שאול שאין לו כוונה לפגוע בו.

צטטו שני כינויים בהם מכנה דוד את שאול בפסוקים אלה ושני כינויים בהם הוא מכנה את עצמו.

מה מלמדים הכינויים בהם דוד משתמש על אישיותו של דוד?

חלק שלישי- שאלות מושגים

השיבו על אחת משאלות 9-10, ועל שאלה 11 (10 נקודות לתשובה)

9. סדרו את האירועים הבאים לפי סדרם בחומשים בראשית ושמות:

- נישואי יעקב ללאה ולרחל
- המלחמה בעמלק
- חטא העגל
- המבול
- קריעת ים סוף
- מות שרה
- החבאת משה בתיבה

10. סדרו את האירועים הבאים לפי סדרם בספרי הנביאים:

- המלכת שאול
- המלחמה בעי
- מלחמת גדעון במדין
- דוד וגלית
- הולדת שמואל
- המרגלים ביריחו
- מלחמת דבורה וברק בכנענים

11. מתחו קו בין המושג לבין הפסוק הנאמר בהקשר למושג זה (שאלה זו היא חובה):

מעמד הר סיני	ויענו כל העם יחדו ויאמרו: כל אשר דבר ה' נעשה
נס המן	והכית בצור ויצאו ממנו מים
מסה ומריבה	כי לא כנשים המצרית העברית, כי חיות הנה
מעמד הסנה	איש אל יותר ממנו עד בקר
גזירת הריגת הבנים	אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה